

Suvestinė redakcija nuo 2023-04-06

Įsakymas paskelbtas: TAR 2021-12-09, i. k. 2021-25527

**KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRO
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL TRANSPORTAVIMO IR SAUGOJIMO PASLAUGŲ SEKTORIAUS PROFESINIO
STANDARTO PATVIRTINIMO**

2021 m. gruodžio 9 d. Nr. V1-240
Vilnius

Vadovaudamasis Profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 428 „Dėl Profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 25 punktu ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. vasario 9 d. įsakymo Nr. V-127 „Dėl įgaliojimų Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centrui suteikimo“ 1.2 papunkčiu,

t v i r t i n u Transportavimo ir saugojimo paslaugų sektoriaus profesinį standartą (pridedama).

Direktorius

Tadas Tamošiūnas

PATVIRTINTA

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro
direktoriumi 2021 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr.
V1-240

TRANSPORTAVIMO IR SAUGOJIMO PASLAUGŲ SEKTORIAUS PROFESINIS STANDARTAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Transportavimo ir saugojimo paslaugų sektoriaus profesinis standartas (toliau – Standartas) apibrėžia transportavimo ir saugojimo paslaugų sektorių, jo posektorius ir pagrindinius veiklos procesus, aprašo sektoriaus kvalifikacijas.

2. Standarto rekvizitai:

2.1. Standarto pavadinimas: Transportavimo ir saugojimo paslaugų sektoriaus profesinis standartas;

2.2. Standarto valstybinis kodas: PSH01.

3. Standarte vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme, Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekse, Lietuvos Respublikos pavojingųjų krovinų vežimo automobilių, geležinkelių ir vidaus vandenų keliais įstatyme, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme, Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatyme, 1978 m. Tarptautinėje konvencijoje dėl jūrinių rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS TRANSPORTAVIMO IR SAUGOJIMO PASLAUGŲ SEKTORIAUS APIBRĖŽIMAS PAGAL EKONOMINĖS VEIKLOS RŪŠIŲ KLASIFIKATORIŲ

4. Transportavimo ir saugojimo paslaugų sektorių apima šias veiklas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“:

4.1. tarp miestinių keleivinių geležinkelio transportą (49.1 grupė);

4.2. krovinių geležinkelio transportą (49.2 grupė);

4.3. kitą keleivinį sausumos transportą (49.3 grupė);

4.4. krovinių kelių transportą ir perkraustymo veiklą (49.4 grupė);

4.5. jūrų ir pakrančių keleivinį vandens transportą (50.1 grupė);

4.6. jūrų ir pakrančių krovinių vandens transportą (50.2 grupė);

4.7. keleivinį oro transportą (51.1. grupė);

4.8. sandėliavimą ir saugojimą (52.1 grupė);

4.9. transportui būdingų paslaugų veiklą (52.2. grupė).

5. Transportavimo ir saugojimo paslaugų sektorių sudaro šie posektoriai:

5.1. kelių transporto;

5.2. geležinkelių transporto;

5.3. oro transporto;

5.4. vandens transporto;

5.5. logistikos;

5.6. kitos, tiesiogiai su krovinių vežimu ir tvarkymu susijusios veiklos.

6. Kelių transporto posektoriaus teikiamos paslaugos:

6.1. keleivių vežimas keleiviams vežti pagamintomis keleivinėmis kelių transporto priemonėmis reguliariais, specialiais bei užsakomaisiais reisais vietinio (miesto ir priemiestinio), tolimojo ir tarptautinio susisiekimo maršrutais;

6.2. krovinių vežimas keliais iš vienos paskirties vietos į kitą transporto priemonėmis.

7. Išskirtinos šios tipinės kelių transporto posektoriaus darbo vietos:

7.1. transporto įmonės, teikiančios krovinių ir (ar) keleivių vienkartinio ar reguliaraus pervežimo paslaugas Lietuvoje ir užsienyje;

7.2. kitos įmonės, eksploatuojančios krovinius ir (ar) keleivinius automobilius, naudojamus pagalbinėje gamyboje ar vykdant pagrindinę veiklą (pvz., statybos įmonės, karjerus valdančios įmonės).

8. Išskirtinos šios tipinės kelių transporto posektoriaus darbo sąlygos: transporto priemonės vairavimas keliuose įvairiu paros metu ir visais metų laikais. Darbuotojas dirba pagal nustatytą darbo grafiką ar atskirai suderintu laiku, gali būti organizuojamas ir darbas pamainomis.

9. Geležinkelių transporto posektoriaus teikiamos paslaugos:

9.1. keleivių vežimas geležinkeliais, apimantis keleivių vežimą geležinkelių transporto priemonėmis magistralinių linijų tinklais, nutiestais plačioje geografinėje teritorijoje; keleivių vežimą tarp miestiniais geležinkeliais; vežimą transporto linijomis miestas–oro uostas ar miestas–stotis; vežimą, vykdomą tvarkaraštyje nurodytais maršrutais, įlaipinant ir išlaipinant keleivius tam tikslui skirtose stotelėse, laikantis iš anksto nustatytų tvarkaraščių; vežimą tramvajais, požeminiais ar estakadiniais geležinkeliais ir kt.;

9.2. krovinių ir (ar) bagažo vežimas geležinkeliais, apimantis krovinių vežimą geležinkelio magistralinių linijų tinklais, taip pat trumpųjų linijų krovinių geležinkeliais;

9.3. geležinkelio transporto organizavimas (traukinių eismo organizavimas ir reguliavimas), manevravimas ir parengiamasis traukinio formavimas.

10. Tipinės geležinkelių transporto posektoriaus darbo vietos: geležinkelio transporto įmonės.

11. Tipinės geležinkelių transporto posektoriaus darbo sąlygos: darbas pagal nustatytą darbo grafiką, kuris gali būti organizuojamas ir dirbant pamainomis.

12. Oro transporto posektoriaus teikiamos paslaugos:

12.1. keleivių vežimas oro transportu, apimantis keleivių vežimą oru reguliariojo oro susisiekimo kryptimis, užsakomaisiais keleiviniais reisais; parodomuosius ir apžvalginius skrydžius; oro transporto priemonių nuomą (samdant ir operatorių) keleivių vežimo tikslais; bendrosios aviacijos veiklą, tokią kaip keleivių vežimas, kurią atlieka aeroklubai mokymo ar pramogų tikslais;

12.2. krovinių vežimas oro transportu, apimantis krovinių vežimą oru reguliariojo oro susisiekimo kryptimis; krovinių vežimą oro transportu tvarkaraštyje nenurodytu laiku; oro transporto priemonių nuomą (samdant ir operatorių) krovinių vežimo tikslais;

12.3. oro uostų valdymas;

12.4. orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti palaikymas;

12.5. skrydžių valdymas.

13. Tipinės oro transporto posektoriaus darbo vietos: oro transporto ar skrydžius vykdančios įmonės.

14. Tipinės oro transporto posektoriaus darbo sąlygos: darbas pagal nustatytą darbo grafiką, kuris gali būti organizuojamas ir dirbant pamainomis.

15. Vandens transporto posektoriaus teikiamos paslaugos:

15.1. įvairių rūšių krovinių gabenimas tanklaiviais, dujovežiais, sausakrūviais, konteineriniais, refrigeratoriniais, žvejybos, karo ir kitais specialiosios paskirties jūrų laivais jūrų keliais ir vidaus vandenų transportu vidaus vandenų keliais, įskaitant ir uosto teritoriją, pagal tvarkaraštį arba be jo; taip pat naftos gręžinių platformų eksploatavimas, jūrų ir vidaus vandenų laivų nuoma samdant ir įgulą;

15.2. vandens transporto veikla (navigacijos, laivų manevravimo (locmanų veikla), vilkimo, švartavimo, bunkeravimo, laivų gelbėjimo ir kita veikla); krova iš laivų ir į laivus uoste; uosto infrastruktūros eksploatavimas; vandens taksi paslaugų teikimas.

16. Tipinės vandens transporto posektoriaus darbo vietos: vandens transporto ar šį transportą prižiūrinčios įmonės, upių ir jūrų uostai.

17. Tipinės vandens transporto posektoriaus darbo sąlygos: darbas pagal nustatytą darbo grafiką, kuris gali būti organizuojamas ir dirbant pamainomis.

18. Logistikos posektoriaus teikiamos paslaugos:

18.1. keleivinio transporto terminalų, stočių paslaugų teikimas;

18.2. krovinių transporto terminalų, stočių paslaugų teikimas (transporto terminalų, tokių kaip geležinkelio stotis, autobusų stotis, prekių tvarkymo stotis, eksploatavimas; krovinių sandėlių veikla ir eksploatavimas; sandėliavimas, saugojimas, rūšiavimas, skirstymas, konsolidavimas (visų rūšių prekių saugyklų) ir sandėlių eksploatavimas (grūdų elevatorių, bendrosios paskirties prekių sandėlių, sandėlių šaldytuvų, cisternų ir kt. eksploatavimas);

18.3. prekių saugojimas užsienio prekybos zonose, jų sušaldymas intensyvioje oro srovėje;

18.4. transporto geležinkeliu, keliu, vandeniu ar oru operacijų tvarkymas ar organizavimas;

18.5. grupinių ir individualių siuntų formavimas, įskaitant prekių surinkimą ir pristatymą, siuntų grupavimą;

18.6. prekių tvarkymo operacijos, pavyzdžiui, laikinasis įpakavimas, siekiant apsaugoti prekes vežant, ir išpakavimas, pavyzdžių atrinkimas, prekių svėrimas, vežimo dokumentų ir važtaraščių parengimas ir išdavimas;

18.7. perkraustymo veiklos paslaugų teikimas įmonėms ir namų ūkiams sausumos kelių transportu;

18.8. stovėjimo aikštelių paslaugų teikimas;

18.9. ekspeditorių paslaugų teikimas;

18.10. agentų paslaugų teikimas (brokerių tarpininkavimas, užsakant vietą kroviniui laive arba orlaivyje; jūrų krovinių ekspeditorių ir oru vežamų krovinių agentų veikla).

19. Tipinės logistikos posektoriaus darbo vietos: gamybos įmonių padaliniai ir skyriai, užsiimančios aprūpinimu, tiekimu, transporto, logistikos ar ekspedicinės įmonės. Darbo vietos – sandėliai ar administracinės patalpos.

20. Tipinės logistikos posektoriaus darbo sąlygos: darbas organizuojamas periodiniu darbų ciklu, kuris apima žaliavų ar prekių užsakymą, pristatymą į sandėlį ar logistikos centrą, krovos darbus, krovinių perskirstymą ir išsiuntimą, dokumentų rengimą ir informacijos perdavimą.

21. Kitos, tiesiogiai su krovinių vežimu ir tvarkymu susijusios veiklos posektoriaus teikiamos paslaugos – krovos darbų atlikimas (krovinių ar bagažo pakrovimas ir iškrovimas, nepriklausomai nuo juos vežančio transporto rūšies; krovinių pakrovimas ir iškrovimas uoste; krovinių vagonų pakrovimas ir iškrovimas).

22. Tipinės kitos, tiesiogiai su krovinių vežimu ir tvarkymu susijusios veiklos posektoriaus darbo vietos: gamybos, transporto, logistikos ar ekspedicinės įmonės. Darbo vietos – gamybinės patalpos.

23. Tipinės kitos, tiesiogiai su krovinių vežimu ir tvarkymu susijusios veiklos posektoriaus darbo sąlygos: dirbama pagal nustatytą darbo grafiką ar atskirai suderintu laiku, gali būti organizuojamas ir darbas pamainomis.

III SKYRIUS

TRANSPORTAVIMO IR SAUGOJIMO PASLAUGŲ SEKTORIAUS KVALIFIKACIJOS

24. Transportavimo ir saugojimo paslaugų sektoriui priskiriamos šios kvalifikacijos:

24.1. kelių transporto posektorius:

24.1.1. motorinių transporto priemonių keleiviams vežti vairuotojas;

24.1.2. motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojas;

24.2. geležinkelių transporto posektorius:

- 24.2.1. iešmininkas;
- 24.2.2. geležinkelio automatikos ir elektros tiekimo sistemų įrenginių elektromonteris;
- 24.2.3. kelyno budėtojas;
- 24.2.4. ratstabdininkas;
- 24.2.5. stoties budėtojas;
- 24.2.6. traukinio manevrų operatorius;
- 24.2.7. traukinio mašinistas;
- 24.2.8. traukinių eismo tvarkdarys;
- 24.3. oro transporto posektorius:
- 24.3.1. bepiločių orlaivių valdytojas;
- 24.3.2. komercinės aviacijos pilotas;
- 24.3.3. orlaivių avionikas;
- 24.3.4. orlaivių mechanikas;
- 24.3.5. orlaivių technikas;
- 24.3.6. orlaivio antžeminio aptarnavimo specialistas;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [V1-117](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06599

- 24.3.7. oro uosto keleivių aptarnavimo specialistas.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [V1-117](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06599

- 24.4. vandens transporto posektorius:
- 24.4.1. jūreivis;
- 24.4.2. jūrų uosto krovinių logistas;
- 24.4.3. kvalifikuotas jūreivis;
- 24.4.4. laivavedys;
- 24.4.5. laivo elektrikas;
- 24.4.6. laivo keleivius aptarnaujantis darbuotojas (stiuardas);
- 24.4.7. laivo virėjas;
- 24.4.8. laivų elektromechanikas;
- 24.4.9. laivų mechanikas;
- 24.4.10. motoristas;
- 24.5. logistikos posektorius:
- 24.5.1. ekspeditorius;
- 24.5.2. sandėliavimo darbų organizatorius;
- 24.5.3. sandėlio operatorius;
- 24.5.4. tiekimo grandinės vadybininkas;
- 24.5.5. transporto vadybininkas;
- 24.6. kitos, tiesiogiai su krovinių vežimu ir tvarkymu susijusios veiklos posektorius:
- 24.6.1. bokštinio kranų operatorius;
- 24.6.2. kėlimo platformų ir jų įrangos operatorius;
- 24.6.3. krovimo kranų (hidromanipuliatoriaus) operatorius;
- 24.6.4. ožinio kranų operatorius;
- 24.6.5. portalinio kranų mašinistas;
- 24.6.6. strėlinio tipo kranų operatorius;
- 24.6.7. tiltinio tipo kranų operatorius.

25. Transportavimo ir saugojimo paslaugų sektoriaus kvalifikacijos ir jų lygiai pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, ir pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos

rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C189, p. 1), yra nurodomi Standarto 1 priede.

26. Transportavimo ir saugojimo paslaugų sektoriaus kvalifikacijų aprašai pateikiami Standarto 2 priede.

Priedų pakeitimai:

1 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [V1-117](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06599

2 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [V1-117](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06599

Pakeitimai:

1.

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras, Įsakymas

Nr. [V1-117](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06599

Dėl Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro direktoriaus 2021 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. V1-240 „Dėl Transportavimo ir saugojimo paslaugų sektoriaus profesinio standarto patvirtinimo“ pakeitimo